

Roligt färdssätt med hysterisk Strindberg

Att åka spöktåg med Strindberg till Damaskus är en perfekt idé. Ingen har någonsin gjort det förut. Ingegärd Waaranperä blir glatt överraskad av Teater Moments nya uppsättning.

RECENSION TEATER

Till Damaskus med spöktåget
av August Strindberg

Scen: Teater Moment, Gubbängen

Regi: Andreas Boonstra

Scenografi och kostym: Åsa Berglund

med hjälp av Aurelia Le Huche

Musik: Simon Steensland

Medverkande: Pontus Stenshäll, Lotta Östlin Stenshäll, Joakim Stenshäll, Therese Stenshäll

Jag försäkrar att jag åkte till Gubbängen i lördags med den uttalade avsikten att försöka förstå vad det är Teater Moment och dess regissör Andreas Boonstra gör som nästan alla andra teaterkritiker har funnit nöje i, men jag bara har tyckt vara låtsas-dadaism och slarv.

Välviljan bleknade visserligen på tröskeln när jag insåg att föreställningen är tre timmar lång, men jag

hade inte behövt oroa mig. Detta är, till min glada överraskning, verkligen intelligent och roligt. Att åka spöktåg med Strindberg till Damaskus – sju stationer tur och retur – är en perfekt idé, kongenial med pjäsen och ett snabbt och roligt färdssätt. Ingen har någonsin gjort det förut.

När själva resandet dessutom är så skickligt och fantasifullt gjort som här (och hur det går till vill jag inte avslöja) kommer också Moments ruffiga enkelhet i scenbilderna till sin rätt. Kontraster behövs när sanningen ska fram. Spöktågsestetiken på scenen och i de svajiga fondprojektionerna är helt i Strindbergs anda, ett roligt sätt att stryka under hans hysteriska känslighet för omgivningens signaler.

Skådespeleriet vilar på samma grund: först förståelse och till och med medkänsla, sedan överdrift och humor. Redan i första mötet mellan Pontus Stenshäll som Den okände och Lotta Östlin Stenshäll som Damen är tonträffen fullkomlig: manlig självupptagenhet och självmedlidande möter ett kvinnligt lyssnande som ömt och slugt sedan länge har gett upp tanken om att själv få ett ord med i laget. Mot den här sortens genomskådande



Pontus Stenshälls Den okände hinner med att vara människa. Här omgiven av den mästerliga Damen Lotta Östlin Stenshäll och Joakim Stenshäll som har tyskt kabareblod i ådrorna.

FOTO: PETRA HELLBERG

socialpsykologi får Strindbergs dramer allt svårare att klara sig, men det gör inte så mycket. De är förberedda för det, ironin och självironin verkar bara ligga och vänta.

PÅ MOMENT BEHÖVER de inte vänta länge. Här handskas man halsbrytande hemitamt med Strindbergtexten, långa stycken helt obearbetad mitt uppe i grotesken av likkistor, spindelvävar, djurmasker och häxkonster. Simon Steenslands musik understöder genom att vara både spänningsskapande och skön, komisk och originell. Att ensemblen i verkliga livet är syskon respektive ingifta med varandra bidrar troligen till den familjära stämningen på sce-

nen, men ingenting blir bra enbart för att de inblandade har trevligt. Här finns också ansenliga mängder av komisk begåvning och, faktiskt, karaktäristik.

För första gången på Moment ser jag ett skådespeleri där den individuella förmågan inte har malts ner till allmän gröt. Pontus Stenshäll som Den okände hinner med att vara (och samtidigt ironisera över) en känslig, skuldtyngd (därför självupptagen) människa. Lotta Östlin Stenshäll är mästerlig på korthuggna lakonismer, och påminner i detta om Lena T Hansson i toppform. Joakim Stenshäll har tyskt kabareblod i ådrorna och en stark, grov men också välavvägt

spetsig humor. Han matchas av Therese Stenshäll, ensemblens ordningsman som utan att särskilt slå på trumman för det lyckas ge sken av att det är lilla hon som driver spelet och ser till att historien över huvud taget blir berättad.

Det religiösa då, i detta botgörardrama? Ja, underligt nog får det också sitt, i slutscenen. In i kyrkan går han, Den okände, när Damen ber honom. Och faktiskt känns det som om Moment, som ju hittills inte försvurit sig åt de högstämde riterna, till varken innehåll eller form, ändå menar något med det: "Jag går igenom, men jag stannar intel!" säger han.

INGEGÄRD WAARANPERÄ
Ingegard.waaranpera@dn.se